

NEW YORK, N. Y.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto, vključno s poštnimi stroški	\$7.00
Za pol leta	\$3.50
Za četrt leta	\$1.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni modelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejajo bivalne naznane, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

POGLAVJE O ANGLEŠKEM KULTURNEM DELOVANJE

Par mrzlih števil lahko jasno razsvetli angleško kulturno delovanje po angleških kolonijah.

Leta 1926 in 1927 je bilo v Indiji vrženih v ječo 10,530 delavcev.

728 Indijcev je bilo usmrčenih, 1259 pa nevarno ranjenih.

Te številke so povzete iz poročila, ki ga je izdal meseca septembra indijski podkralj.

To je pa majhen primer, kakšnih metod se poslužujejo Angleži v Indiji:

— V Kalkuti so priredili pred kratkim indijski nacionalisti svojo letno demonstracijo.

Indijski podkralj, ki je, mimogrede omenjeno, angleški lord, je zapovedal demonstrante razgnati z oklopnimi avtomobili in strojnimi puškami.

Posledica tega je bila 65 mrtvih in nad 400 ranjenih.

O strašnih razmerah, ki vladajo v indijskih ječah, poroča češkoslovaški profesor Zahary.

Med drugim pravi takole:

— V neki jetnišnici je zmanjkalo prostora, vsled česar so postavili kar na dvoriščih šotore.

Po dvanajst in dvanajst jetnikov so priklenili drug na drugega ter jih po dvanajst spravili v vsak šotor. Če mora eden izmed njih ponoči ven, mora iti z njim ostalih enajst.

Tako so priklenjeni drug na drugega, da se v spanju niti premikati ne morejo.

Leže na golih ilovnatih tleh. Angleška vlada uporabi za prehrano vsakega jetnika po 20 fenikov na dan.

Proti slehernemu svobodnomiselnemu in naprednjaku je angleška justica neizprosna. In gorje mu, če mu dokažejo kake prevratne ideje.

Pred par meseci je bil obsojen angleški obrtnik Al-lison na osemnajst mesecev zapora, ker ni imel svojega potnega lista v redu.

Angleškemu komunističnemu poslancu Saklatvali so zaprli pot v Indijo, dasi je rodem Indijec in od svojih volilcev izbran, da jih zastopa v angleškem parlamentu.

Posebno pozornost je pa vzbudil pri vseh indijskih in angleških delavcih naslednji dogodek:

— Angleža Spratta so v Indiji aretirali ter ga postavili pred sodišče. Dolžili so ga, da ima pri sebi prevratno literaturo, kar pa ni bilo res. In Spratt je še vedno zaprt.

Kaj bo z njim, se zaenkrat še ne ve. Toda angleško-indijske justične metode so take, da se mu je bati najhujšega, akoravno ni ničesar drugega zakrivil kot da je bil svoječasi aktiven član delavskega gibanja.

Anglija je v Indiji dolgo časa uganjala svojo politiko nasilja.

V zadnjih petih letih so dale angleške oblasti usmrtili nad sedem tisoč domačinov in jih na tisoče in tisoče poslale v ječo.

Toda tudi tega bo enkrat konec.

Indijski narod išče rešitve.

Išče jo pri svoji najbližji sosedu — sovjetski Rusiji.

Ni mu zameriti. Utopljajoči so se oprijemlje vsake bilke.

Ko so v Barnborough na Angliji na pokopališču kopali grob, so našli dva čevlje pod zemljo.

V Belgiji je sedaj že popolnoma udomaćen novi denar, katerega se pravi "belga". Sedaj se v Belgiji vse javno računanje vrši z belgo. To je po vojni že peti državni v Evropi, ki je vpeljala nov denar.

Ker sta dva Italijana, ki sta se vrnila iz Argentine, v nekem članku oklevetala spomin pokojne italijanske kraljice, sta bila od sodišča v Genovi obsojena vsak na 18 let ječe.

Angležinja Mrs. Austen ima 24 lastnih otrok, a štiri je adoptirala, tako da jih ima skupaj 28, torej rekordno število na Angliji in najbrž tudi v Evropi. Ena njenih hčer ima 12 otrok, dva drugi pa po 11.

Dopisi.

S pota.

Dne 30. oktobra so pripeljali iz Milwaukee, Wis., rojaka Antona Haceta mrtvega. Šel je bil za delom, pa ga je dohitela smrt. V starosti 38 let je umrl za srčico. Doma je bil iz Podcerkve pri Ložu. Na Ely zapušta sestro, omoženo Mule, na Chisholmu pa sestro, omoženo Sušteršič. V starem kraju zapušta 90 let starega očeta. Bil je član K. S. K. Jednote. Dne 30. oktobra je bila na Chisholmu znamenita igra "Stari Grehi" in sicer v korist društva "Danica". J. S. K. J. Prihodnjič kaj več o tem. M. Pogorelec.

Chicago, Ill.

Poročeno je bilo, da se pod avspicijo Chicago Millinery Workers Union vrši več shodov, med tem tudi dva samo za Slovenke. Priznati moram, da so se naše Slovenke v zelo velikem številu udeležile shodov in to je dokaz, da je med čikaškimi slovenskimi slavnikiaricami pravi unijski duh. Ne samo, da se slavnikiarice udeležujejo shodov in se zanimajo za organizacijo, pač pa tudi v velikem številu pristopajo v organizacijo. Samo na zadnjih dveh slovenskih shodih je pristopilo nad sto Slovenk in to je dokaz, da so Slovenke zato, da se organizira slavnikiarsko industrijo v Chicago.

To je komaj začetek kampanje med Slovenci in z uspehi, do seženi dotedaj, bo organizaciji lažje nadaljevati začeto delo.

Pričakujem pa tudi, da se sedaj pridružijo k nam brez razlike na versko in politično prepričanje vse tiste slovenske slavnikiarice, ki še niso v organizaciji, da si s smotrenim delom izboljšamo naš položaj. Sedaj ni več časa za pomišleke, kot naprimer, če bode ta ali ona pristopila, bodem pa tudi jaz, taki izgovori sedaj ne držijo več.

Če ste našega mišljenja, da so razmere v slavnikiarski industriji neznesne ter ste prepričani, da nam jih bo mogoče izboljšati le potom organizacije, tedaj se pridružite našim vrstam, da se bomo skupno borili in si tako izboljšale položaj.

Da se kampanja za organizacijo

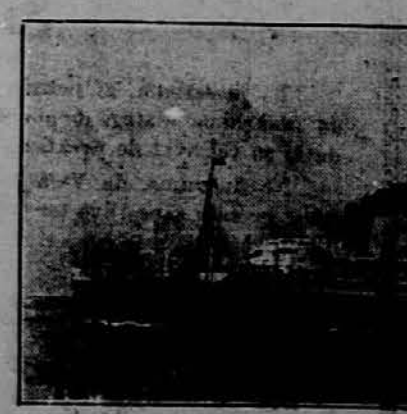
Eksplozija v zraku.

Nad Trentonom, N. J. je eksplodiral velik balon ter padel na zemljo. Po čudnem naključju ni bil nihče poškodovan.

LEP REKORD.

Soglasno z nekim kablagramom meseci napravljal svoje prvo potovanje ogromen francoski parnik ILE DE FRANCE, ki je last French trejmski parniki sveta. Line (Compagnie Generale Transatlantique) dosegel nov rekord v jimi parniki sveta. Ima 42,000

Ile de France.

voznji. Razdaljo med pomolom v New Yorku in pomolom v Havre je prevozil v petih dneh in 16 urah.

Uradniki Francoze črte pravi, da je s tem dosegel tudi svetovni rekord. Ponosi so na parnik, ki je pred manj kot štirimi

ne ohladi, je zopet sklican shod, to pot za moške in ženske v Chicago dne 10. novembra v dvorani S. N. P. J. na 2657 So. Lawndale Ave. ob 8. zvečer. Na tem shodu bodo nastopili razni govorniki, slovenski in angleški, ki vam bodo v poljubni besedi povedali, kako velikega pomena je za delavca organizacija in kaj delavstvo lahko doseže, če je organizirano. Ponovno povdarjam, da je dolžnost vsakega slavnikiarja in slavnikiarice, da se udeleži tega shoda, ter se pridruži našim vrstam, ker vaše mesto je v organizaciji. Na vse tiste, ki pa so že člani, apeliram, da agitirajo da se vsi slavnikiarji in slavnikiarice živčijo v Chicago in okolici, udeležijo tega shoda.

Toraj ne pozabite, da je dne 10. novembra veliki slavnikiarski shod.

Organizirana slavnikiarica.

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Tržaski promet.

Meseca septembra je bilo po izvestju trgov. zbornice skupnega pristaniškega prometa 3,668,191 talov lanskega septembra. Torej znaten narastek — ako so številke prave.

Promet prvih letošnjih 9 mesecev znaša skupno 35,697,027 kvintalov napram 35,299,926 kvintalom lanskim prvih 9 mesecev. Trgovska zbornica izkazuje znatno povečanje pristaniškega prometa po velikem padanju v prejšnjih mesecih, sicer pa čitamo v tržaskih listih še vedno članke, ki izražajo strah pred bodnočnostjo Trsta, ker je promet vedno hujše ogrožen s strani severa!

Dalmatinsko-albanske zveze

zahteva Trst nazaj, da bo mogel z njimi izvajati italijanizacijo po Dalmaciji, kakor se je to vršilo pod Avstrijo. O tem se je govorilo tudi na kongresu društva "Dante Alighieri" v Jakinu. One zveze so pripadle Benetkam, katere pa nimajo volje, da bi dalmatinsko plovbo vrnilo Trstu. Iz Trsta je še sedaj preveč italijanskega poseganja po Dalmaciji! Tudi preveč italijanskih listov prihaja tja!

Na razpoloženje

so postavljeni Anton Krmač, učitelj v Vipolžah v Brdih, Ivan Pečenko, učitelj v Kubežu in Antonija Makarovič, učiteljica v Podpeči. Premišljena je učiteljica Angela Medvešek iz Rižan v Riala-Belto v Pijemontu.

Umrli je

v Gorici Karel Murovec, znan lesni trgovec.

Na mejo proti Jugoslaviji je došlo še 80 finančnih stražnikov, ki se porazdelje na razne kraje. Oblasti trdijo, da se tiho tapstvo ob meji širi kljub velikemu številu finančnih stražnikov in miličnikov, ki vršijo službo noč in dan.

Dantejev spomenik v Tolmiju razkrijejo, prihodnje leto 24. maja, na dan obletnice vojne napovedi.

SITUACIJA NA KITAJSKEM

Na Kitajskem je izbruhnil nov upor proti zavojalcem dežele. — Priprave za ožvipljenje kantonske vlade.

ŠANGHAI, Kitajska, 3. nov. — Iz Šinga, sedemdeset milj od Sanghaja poročajo o novi komunistični vstaji. V poročilu se glasi, da je več tisoč komunistov, nosečih rdeče bluze, zasedlo mesto. Prezeli so brzojavne in telefonske žice ter razoročili tam nastanjene vojake in konštablerje.

Išing je važna, strategična točka, oddaljena le dvanaest milj od Sanghaja-Nanking železnice ter od glavni cesti med Hankovom in Nankingom. Komunistična delavnost je prišla povsem nepričakovano, čeprav je bilo znano, da se vrše poskusi, da se ustanovi radikalno vladno v Kantenu pod vodstvom Vang Čing Veja. Ta pa se ni hotel pridružiti vladi v Nankingu.

Skoro vsi voditelji prejšnje vlade v Hankovu so sedaj v zvezi s Kantonom. V Nankingu se boje, da bosta mogoče tudi Evgen Čen in gospa Sunjatsen poklicana nazaj iz Moskve, da zopet poskusita zopetno ustanovitev ljudske vlade.

Z napetostjo pričakujejo tukaj panazijsko konferenco, ki bo odprta v tujak v tem tednu. K delegatom spada 26 Japoncev, 15 Kitajcev, 6 Indijcev ter po 1 delegat iz Afganistana, Arabije in Turčije. Domnevani cilj konferenec je enotnost azijskih narodov, a organizacija, ki je sklicala konferenco, je bila stvorena pred dvema leti s posebnim namenom, da se nevtalizira sovjetsko agitacijo med narodi iztoka. Japonska stoji za tem načrtom.

ELEKTRARNA SKORO DOVRŠENA.

Dela v Grand Falls, New Brunswick, hidro-električnem razvoju John River Power Company so 70% dovršena. Sedaj cementirajo zunanjo steno elektrarne ter postavljajo železno ogrodje.

Treba je obmetati še 90 čevljev, da bo dovršen 2700 čevljev dolg predor, ki bo dovažal vodo iznad nasipa v elektrarno. Odvodnice so že skoraj gotove.

Ta hidro-električna tovarna bo največja v maritimnih provincah Canade. Delnice Saint John River Power Company lastuje International Paper Company.

SLOVENKA DOBI SLUŽBO

pri zdravniku v Ridgewood, N. Y., za razna hišna dela, ki je zmožna angleškega jezika. Več se izve pri: Anthony Birk, 1811 Stephen St., Ridgewood, N. Y. (3& 4,5&7)

MORROW IN CALLES STA PRIJATELJA

Novi poslanik v Mehiki, Dwight Morrow, je zavrnil svoj dolgi imel žnjim dolg pogovor.

MEXICO CITY, Mehika, 3. novembra. — Predsednik Calles ter ameriški poslanik Morrow sta se včeraj zjutraj štiri ure pogovarjala. Ničesar se ni objavilo glede pogovora, čeprav je bil brez dvoma to najdaljši pogovor, kar jih je imel kdaj kak diplomat s predsednikom Mehike.

Oba moža sta se umaknila na renče predsednika Callesa v bližini Los Reyes ceste v državi Puebla, dvajset milj od glavnega mesta, potem ko je poslanik Calles svoj avtomobil ob šestih zjutraj pred ameriško poslanstvo.

Imela sta skupaj zajetek na renči, ki je vključeval posebno pripravljen ameriški jedila, da se ugodni okusu poslanika. Pozneje je predsednik Calles razkazal obiskovalcu svojo renčo in prav posebno črno goveje živine holštajnske pasme.

Obisk je značilno priložnost, da je videl poslanik Morrow mehiško haciendo. Ta ozorna farma predsednika Callasa je njegov ponos in njegovo veselje.

Zgodaj vsako jutro se napoti na to farmo, se obleče v overalls ter dela nekako eno uro in pol. Umanke se tudi na svojo farmo, kadarkoli se hoče neprekinjeno pogovarjati s kakim glade kake važne zadeve.

Iz jutranjih listov je izvedel poslanik Morrow pozneje, da je bil oficijelno imenovan članom ameriške delegacije pri panameriškem kongresu, ki se bo vršil januarja meseca v Havani na Cubi.

NIŠ PREMIRJA Z ŽELOČUNIMI NEREDI!

STRIJE JIH!

Vojne z želočunimi boleznimi ne morete zaustaviti s pilulami ali tabletami ampak se morate poslužiti zanesljivega zdravila. Trinerjevo Grenko Vito odstrani slab tek, neprebavilo, napuhlost, zaprtje in druge želočne neredi. Nikdar ne razočara. "Carnegie, Pa., 22. septembra. Trinerjevo Grenko Vito je dobro zdravilo. F. Gabrielli. Vreden kupon v vsakem zavojku. Če ga ne dobite v bližini, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. — Advt.

IZ UPRAVNIŠTVA:

Dobili smo prvo pošiljatev —

Velikih Blaznikovih Pratik.

Cena s poštnino vred je 25 centov.

Onim, ki so jih naročili, jih bomo te dni razposlali.

KAMPANJA za pridobivanje novih naročnikov je končana. Vsak naročnik, ki nam je poslal celoletno naročnino za novega naročnika, je bil upravičen do knjig, ko so predstavljale vrednost \$3. Naročniki so šli z vso vmeno na delo ter se jim iskreno zahvaljujemo za njihov trud in požrtvovalnost.

Slovensko - Amerikanski Kotedar za leto 1928

IZIDE TE DNI

Cena s poštnino vred 50 centov.

Najprej ga bomo razposlali tistim, ki so ga že naročili.

Peter Zgaga

— Vse bi bilo lepo v Ameriki, edino če bi bil zaslužek malo večji, — tako tarnanje se sliši sleherni dan.

Vladni izvedenci priporočajo to in ono, delavski zastopniki si pa na vse mogoče načine prizadevajo, da bi izboljšali gnotno stanje onih, katere zastopajo. Pa se navzlic temu malo stori v tem oziru.

Kot znano, je po ameriških industrijah, pisarnah, uradih itd. zaposlenih tudi dosti žensk, posebnih mladih deklet.

Te ženske so se slabše plačane kot moški.

Baš zadnjič sem čital, da dajo ženske devetdeset odstotkov vsega svojega zaslužka za obutev in obleko.

Torej devetdeset odstotkov za obutev in obleko, deset odstotkov pa za hrano in stanovanje.

Devetdeset odstotkov za obutev in obleko!

Pa jih pogledajte, za božjo voljo, kako malo kupijo za ta denar.

Meni se zdi, da račun ni pravilen.

Boljše bi se glasilo takole: devetdesetdeset odstotkov dajo za hrano, piščico, cigarete, sminko in puder, en sam ubogi odstotek pa za obleko...

Da, tudi dandanes se čita o kakem nesrečniku sledeča beseda:

— S pijavo je uničil vse, kar je imel: hišo in vse premoženje.

Pred leti ni bilo treba v takem služanju nobenega natančnega pojasnila.

Vsak, ki je te besede prečital, je vedel, da je dotičnik toliko časa pil dokler ni vsega zapravil.

Dandanes se mu pa lahko kaj takega primeri, ne da bi pil.

Malo preveč napolni kotel, malo preveč privije plin pod njim, pa gre vse skupaj v zrak — kotel in hiša.

Če ima slučajno kaj premoženja, mora z njim plačati kazen in sodnijske stroške.

Iz Združenih držav se sme brez carine uvažati v Kanado anilin v tekoči obliki.

Anilin se porablja za izdelovanje barv.

Barve v tekoči obliki pošiljajo iz Kanade nazaj v Združene države.

Tudi brez carine.

Seveda, to se pravi, pošiljajo jih, če prej ne padejo suhaški agentom v roke, ki jih potem prodajo kot pristno žgajčo.

Izveden zakonski mož je tako modroval:

— Če daš petsto dolarjev za krasen prstan in ga podariš ženi, ne smes misliti, da je to vstran vržen denar. Par rokavice kot jih nosi moderna ženska dandanes, stane v trgovini osem do deset dolarjev. In takale moderna ženska hoče imeti sokraj vsak teden nove rokavice. Če ima na prstu lep prstan, pa ne potrebuje rokavice. Tako so v kratkem času stroški pokriti...

Fant je rekel punici: — Jaz te bom vedno, vedno rad imel.

Ona je pa zazdela in odvrnila: — Oh, kako bo to strašno dolgočasno!

Izkusnen prodajalec avtomobilov je pripovedoval:

— Dvajset let sem že v tej trgovini in sem že na tisoče avtomobilov prodal. In lahko rečem, da imam sedaj dosti manj opravka kot sem ga imel pred leti. Če je kdo pred leti kupoval avtomobil, je hotel natančno vedeti, kakšen motor ima, koliko konjskih sil proizvaja, v kateri tovarni je bil napravljen itd. Vprašani ni bilo ne konca ne kraja. Kupcu je bilo treba vse natančno pojasniti, predno je kupil avtomobil. Dandanes vam pa povprečni kupec stavi eno samo vprašanje, ki se glasi:

— Koliko je treba najmanj plačati na roko, in koliko na teden?

— Ko mu imenujem najnižjo svoto, ponavadi odgovori: brez vsakega nadaljnjega vprašanja.

